

TAPA VALLAVOLIKOGU

MÄÄRUS

EELNÕU

Tapa

... veebruar 2019

Eluasemekulude piirmäärad toimetulekutoetuse määramisel

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 2 ning sotsiaalhoolekande seaduse § 133 lõike 6 ja 6¹ alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse reguleerimisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse toimetulekutoetuse määramisel arvesse võetavate eluasemekulude piirmäärad Tapa vallas.

§ 2. Eluaseme kulude arvestamise alused

- (1) Toimetulekutoetuse määramisel võetakse eluruumi sotsiaalselt põhjendatud normina arvesse:
 - 1) eluruumi üldpinda 18 m² perekonna iga liikme kohta ja lisaks 15 m² perekonna kohta või eluruumi üldpind, kui eluruumi tubade arv on võrdne selles eluruumis alaliselt elavate inimeste arvuga ja eluruumi üldpind on sotsiaalselt põhjendatud normist suurem;
 - 2) eluruumis üksi elavatele pensionäridele toimetulekutoetuse määramisel arvestatakse normpinnaks kuni 51 m².
- (2) Kui eluruumi üldpind on normpinnast väiksem, võetakse aluseks eluruumi tegelik pind.
- (3) Eluasemekulude hüvitamine toimub teenuse osutaja või kauba müüja poolt väljastatud arvete ja maksekvitungite alusel, arvestades käesoleva määrusega kehtestatud kulude piirmäärasid.
- (4) Kui eluaseme tegelik kulu on väiksem kui määrusega kehtestatud piirmäär, võetakse arvesse tegelik kulu.

2. peatükk KULUDE PIIRMÄÄRAD

§ 3. Eluruumi üür ja korterelamu kulud

- (1) Eluruumi üüri piirmäär on 1,00 euro 1 m² normpinna kohta kuus.
- (2) Korteralamu haldamise kulu (sealhulgas remondiga seotud kulu) on 1,30 eurot 1 m² normpinna kohta kuus.
- (3) Korteralamu renoveerimiseks võetud laenu tagasimakse kulu 1,30 eurot 1 m² normpinna kohta kuus.

§ 4. Veevarustuse ja reovee ärajuhtimise kulud

- (1) Veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste maksumuse piirmäär on 12,50 eurot iga pereliikme kohta kuus.
- (2) Soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumuse piirmäär on 15,00 eurot perekonna kohta kuus.

§ 5. Elektrienergia tarbimise kulu

Elektrienergia tarbimisega seotud kulu piirmäär on 30,00 eurot ühe pereliikme kohta kuus ja 15,00 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus.

§ 6. Kütteks tarbitud soojusenergia või kütuse kulu

- (1) Kütteks tarbitud soojusenergia või kütuse kulu piirmäär on:
 - 1) kaugküttega eluruumis 4 eurot 1 m² normpinna kohta kuus;
 - 2) kaugkütteta eluruumis 350,00 eurot aastas.
- (2) Kui kaugkütteta eluruumi puhul kajastub kuludokumendil taotlusele järgneva perioodi kulu, hüvitatakse see kulu kuludokumendi esitamisele järgnevatel kuudel vastavalt kehtestatud piirmääradele kuludokumendil näidatud summa hüvitamiseni või kuni uue kuludokumendi esitamiseni.

§ 7. Majapidamisgaasi kulu

- (1) Majapidamisgaasi kulu on 11,00 eurot ühe pereliikme kohta kuus ja 8,00 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus.
- (2) Balloongaasi kasutamisel on piirmäär:
 - 1) kuni 2-liimelisel perel kahe gaasiballooni maksumus aastas;

2) 3 ja enama liikmega perel nelja gaasiballooni maksumus aastas.

(3) Kui kuludokumendil kajastub taotlusele järgneva perioodi kulu, hüvitatakse see kuludokumendi esitamisele järgnevatel kuudel vastavalt kehtestatud piirmäärale kuludokumendil näidatud summa hüvitamiseni või kuni uue kuludokumendi esitamiseni.

§ 8. Maamaksukulu

Maamaksu kulu arvestatakse kolmekordse elamualuse pinna kohta 0,10 eurot 1 m² kohta.

§ 9. Hoonekindlustuse kulu

Hoonekindlustuse kulu piirmäär on 0,13 eurot 1 m² kohta kuus.

§ 10. Olmejäätmete veotasu

Olmejäätmete veotasu piirmäär on 3,00 eurot ühe pereliikme kohta kuus ja 2,00 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus.

§ 11. Muud ühekordsed eluasemekulud

Muud ühekordsed eluasemekulud, mille tegemise vajadus on vältimatu ja tuleneb õigusaktist või on tingitud ohust inimeste tervisele või elule kompenseeritakse kuni ühe toimetulekupiiri ulatuses kalendriaasta jooksul.

3. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 12. Määruse rakendamine

Määrust rakendatakse 1. märtsist 2019.

§ 13. Õigusakti kehtetuks tunnistamine

Tunnistada kehtetuks Tapa Vallavolikogu 28. märtsi 2018 määrus nr 15 „Eluasemekulude piirmäärad toimetulekutoetuse määramisel“.

Maksim Butšenkov

Vallavolikogu esimees

SELETUSKIRI

Tapa Vallavolikogu määruse eelnõu „Eluasemekulude piirmäärad toimetulekutoetuse määramisel“ juurde

I Sissejuhatus

Eelnõu on koostanud Tapa Vallavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna abivallavanem Ene Augasmägi (e-post: ene.augasmagi@tapa.ee, tel 55980670), sotsiaalhoolekandespetsialist Anne Klettenberg (e-post: anne.klettenberg@tapa.ee).

II Määruse andmise eeldused ja alused

Määruse eesmärk on kehtestada uued eluasemekulude piirmäärad toimetulekutoetuse määramisel. Sotsiaalhoolekande seaduse (*edaspidi SHS*) § 133 lg 5 kehtestab eluaseme kulude loetelu, mis võetakse toimetulekutoetuse arvestamisel jooksva arvesse:

üür;

korterelamu haldamise kulu, sealhulgas remondiga seotud kulu;

korterelamu renoveerimiseks võetud laenu tagasimakse

veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste maksumus;

soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus;

kütteks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus;

elektrienergia tarbimisega seotud kulu;

majapidamisgaasi maksumus;

maamaksukulu, mille arvestamise aluseks on kolmekordne elamualune pind;

hoonekindlustuse kulu;

olmejäätmete veo tasu.

Lisaks eelnimetatule võib kohaliku omavalitsuse üksus toimetulekutoetuse arvestamisel üksi elavale isikule või perekonnale, kellele on toimetulekutoetuse arvestamisele vahetult eelnenud kuuel kuul määratud toimetulekutoetus, võtta arvesse muid ühekordseid eluasemekulusid, mille tegemise vajadus on vältimatu ja tuleneb õigusaktist või on tingitud ohust inimese tervisele või elule, kuni ühe toimetulekupiiri ulatuses kalendriaasta jooksul.

Kohaliku omavalitsuse üksus kehtestab oma määrusega eelnimetatud kulude osas piirmäärad, mis tagavad isiku ja tema perekonnaliikmete inimväärse äraelamise. Kohaliku omavalitsuse

üksus vaatab kehtestatud piirmäärad vähemalt üks kord aastas üle ning vajaduse korral kehtestab uued piirmäärad.

Lähtudes 2018. aastal taotletud toimetuleku toetuse taotlustele ja igapäevatööd tehes on selgunud, et tuleb korrigeerida hetkel kehtivat määrust koos piirmäärade uuendamisega.

Vallavalitsus vastutab määruse õiguspärase täitmise eest ning määruse rakendamisega seotud kulud laekuvad valla eelarvesse riigilt.

Määruse vastuvõtmise vajalikkuse põhjendus

Määruse vastuvõtmise aluseks on SHS § 133 lõige 6, mis sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksus kehtestab toimetulekutoetuse määramiseks kulude piirmäärad, mis tagavad isiku ja tema perekonnaliikmete inimväärse äraelamise. Eluruumi sotsiaalselt põhjendatud normiks on kinnitatud 18 m² eluruumide üldpinda perekonna iga liikme ja lisaks 15 m² perekonna kohta. Eluruumis üksinda elavatele pensionäridele võib toimetulekutoetuse määramisel arvestada normpinnaks kuni 51 m². SHS § 133 lg 6 kohaselt kohaliku omavalitsuse üksus kehtestab toimetulekutoetuse määramiseks seaduses nimetatud kulude piirmäärad ja vaatab kehtestatud piirmäärad vähemalt üks kord aastas üle ning vajaduse korral kehtestab uued piirmäärad.

Arvestades eeltoodut on selgunud, et määruses on vaja teha korrekture ning täpsustusi, et määrus oleks selgem nii toetuse taotlejale, kui vallavalitsusele, kui määruse rakendajale. Muudatuste hulka arvestades on otstarbekam võtta vastu uus terviktekst, mitte muuta kehtivat määrust.

Eelnõu sisu:

Määruse eelnõu koosneb kolmest peatükist ja kolmeteistkümnest paragrahvist. Esimeses peatükis kirjas määruse üldsätted, teises peatükis on kirjeldatud eluasemekulude piirmäärad ning arvestused, kolmandas peatükis on rakendussätted.

Toimetulekutoetus on riiklik toetus, mille määramist ja maksmist reguleerib SHS. Toimetulekutoetust on õigus saada üksik elaval isikul või perekonnal, kelle kuu netosissetulek pärast eluruumi alaliste kulude mahaarvamist on alla kehtestatud toimetulekupiiri. Toimetulekupiiri suuruse kehtestab Riigikogu igaks eelarveaastaks riigieelarvega. 2019. aastal on esimesele või ainsale leibkonnaliikmele toimetulekupiiri suurus 150 eurot, igale järgnevale

täisealisele liikmele 120 eurot ja igale alaealisele 180 eurot. See on summa, mis pärast eluasemekulude katmist inimesele peab kätte jääma muude kulutuste jaoks.

SHS § 131 lg 1 tähenduses, mille kohaselt on toimetulekutoetuse eesmärk ajutise abimeetmena leevendada abi vajavate isikute ja perekondade materiaalsel puudust, tagades minimaalsed vahendid esmavajaduste rahuldamiseks ning SHS § 134 lg 4 p 8 suisa kohustab isikut püüdma enda ja oma perekonna materiaalsel olukorda parendada.

Ettepanekud toimetulekutoetuse menetluses arvestavate eluasemekulude piirmäärade muutmiseks ja kolmel juhul tõstmiseks on tingitud üldisest elukallidusest ning asjaolust, et 2019. aastal kerkis alampalk 40 euro võrra ja aset leidis toimetulekupiiri tõus 10 euro võrra. Erinevate meetmete koosmõjust on tingitud kaasa aitamine, et aidata kaasa väikese või puuduva sissetulekuga inimeste elujärje parandamises. Suur roll on ka korteriühistute järjest aktiivsemas tegutsemises, mistõttu võetakse varasemast rohkem korterelamute renoveerimisteks laenu. Kuna kortermajaga seotud kulude kandmist ei saa korteriomanik üksinda mõjutada ning otsused võetakse vastu korteriomanike häälteenamusega ning juhul, kui selliseid kulutusi toimetulekutoetuse arvestamisel eluasemekulude hulka vaid minimaalselt arvata, tekiksid paratamatult võlad ja see ohustaks omakorda teiste korteriomanike heaolu.

Toimetulekutoetuse piirmäärade muudatuste võrdlustabel (tabelis on toodud välja ainult muudatused)

Kulu nimetus	Kehtivas määruses	Eelnõus ettepanek
korterelamu haldamise kulu, sealhulgas remondiga seotud kulu	tegelik kulu, kuid mitte rohkem kui 1,28 eurot 1 m ² kohta kuus;	1,30 eurot 1 m ² kohta kuus;
korterelamu renoveerimiseks võetud laenu tagasimakse	tegelik kulu, kuid mitte rohkem kui 1,28 eurot 1 m ² kohta kuus;	1,30 eurot 1 m ² kohta kuus;
veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste maksumus	veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste maksumus– tegelik kulu, kuid mitte rohkem kui 5 m ³	12,50 eurot perekonna iga liikme kohta kuus; Tapa, Lehtse, Jäneda, Moe piirkonnas 1 m ³ 2.5 eurot ja

	vastavalt kehtestatud hinnakirjale;	Tamsalu halduspiirkonnas 1m3 3,48 eurot
soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus	soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus– tegelik kulu, kuid mitte rohkem kui 4 eurot 1 m2 kohta kuus	15,00 eurot perekonna kohta kuus;

2018. aastal pöördus **206** üksi elavat isikut või perekonda taotlema toimetulekutoetust, rahaliste vahendite kulu toimetulekutoetusteks ja üksikvanema täiendavaks sotsiaaltoetuseks **208 963,27** eurot.

2018. aasta andmete põhjal toimetulekutoetuse keskmine taotleja:

- On tööga mittehõivatud (70%)
- Mees (60%)
- Üksi elav (60%)
- Mitte-eestlane (60%)
- Saab toimetulekutoetust 55,6 eurot (208 963,27€ : 12 kuud : 313 leibkonnaliiget)

<https://starstatistika.sm.ee/est/kuustatistika-aruanded-piiranguga/> 29.01.2019

Eelnevate aastatega võrreldes on toimetulekutoetuse taotlejaid vähem ja ka rahaliste vahendite kulu on märgatavalt vähenenud, kuigi on toimetulekutoetuse piiri tõstetud.

Õigusakti vastuvõtmisest tulenevad kulutused ja katteallikad:

Õigusakti rakendamise seotud kulud laekuvad valla eelarvesse riigilt.

Õigusaktid, mis tuleb kehtetuks tunnistada.

Tapa Vallavolikogu 28.03.2018 määrus nr 15 „Eluasemekulude piirmäärad toimetulekutoetuse määramisel“.

Määruse eelnõu avaldatakse valla kodulehel.

Määrus avaldatakse Riigi Teatajas.

Eelnõu ja seletuskirja koostaja: haridus-ja sotsiaalosakond

Eelnõu kooskõlastatud: jurist Margit Halop, vallasekretär Piret Treial.

Eelnõu on menetletud vallavalitsuse istungitel 06.02.2019, 20.02.2019.

Eelnõu esitaja vallavolikogule: Tapa Vallavalitsus, esindaja vallavanem Riho Tell.

Isikute nimekiri, keda eelnõu esitaja peab vajalikuks kutsuda eelnõu menetlemise ajaks volikogu istungile: abivallavanem Ene Augasmägi

Eelnõu ettekandja : haridus- ja sotsiaalosakonna abivallavanem Ene Augasmägi